

Obvodné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

4. ročník, školský rok 2011/12

Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus kérdéseket * jelöltük

1.* Hogy hívták azokat a fivéreket, akik a legenda szerint megalapították Róma városát?

2.* Az alábbi fogalmakat és neveket soroljátok az ókori Róma megfelelő történelmi korszakaiba.

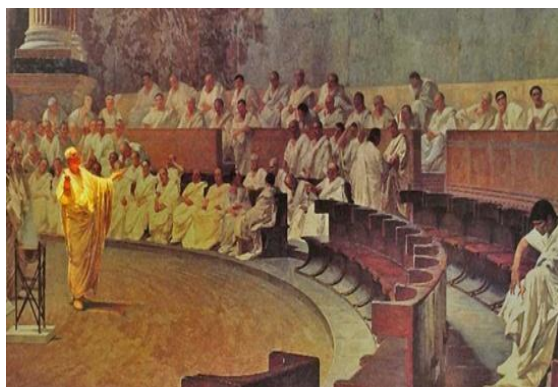
12 táblás törvények, pun háborúk, Gracchus fivérek, Gaius Iulius Caesar, tetrarchia, Nero, etruszk uralkodói, II. Tarquinius. Superbus, Konstantínopolis megalapítása

3.* Kapcsoljátok a római istenek nevéhez a tisztségüket.

a) Jupiter	1) a főisten felesége, a házasság védelmezője
b) Mars	2) a tengerek és óceánok istene
c) Juno	3) a vadászat istennője
d) Neptúnusz	4) a szerelem és szépség istennője
e) Vénusz	5) a háború istene
f) Diana	6) a villámok és mennydörgés az állam és
a család védelmezője

4.* Az arisztokrata római polgárok olyan hivatali pozíciókat tölthettek be, ahol dönthettek az állam költségvetéséről, a legionáriusok számáról, hadüzenetről és a békeszerződések aláírásáról. Felelősek voltak a külügyért és jóváhagyták a törvényeket.

a) Hogy nevezték ezt a gyülekezetet? Nézzétek meg a mellékelt ábrát.

b) Hány taggal rendelkezett a köztársaság korszakában? Számuk Kr.e. 1. századig változatlan maradt.

5.* Az alábbiakban felsorolt mai államok közül melyik négy nem tartozott a Római Birodalomhoz?

Románia, Írország, Szlovákia, Norvégia, Svájc, Lengyelország, Spanyolország, Ukrajna, Litvánia

6.* Állítsátok helyes történelmi sorrendbe az ókori Róma katonai konfliktusait (a legrégebbitől a legkorábbiig).

hunn háború, pun háborúk, markomann háborúk, Britannia meghódítása

7.* A válaszíven kapcsoljátok a személyiségeket a megfelelő triumvirátushoz.

Octavius, Crassus, Marcus Antonius, Pompeius, Caesar, Lepidus

8.* Alkossatok párokat az alábbi latin kifejezésekből és társítsátok a magyar megfelelőikhez.

a) pretoriánus	1) 4 –es császárság
b) tetrarchia	2) a légió legmagasabb rangú vezére
c) liktor	3) a császár „kíséretének” tagja
d) limes Romanus	4) római hivatalnok
e) legátus	5) Róma védvonala

9.* A római köztársaságot *res publicá*nak nevezték. Az alábbiak közül válasszátok ki az adott fogalom megfelelőjét.

- a) közérdek;
- b) népuralom;
- c) nyilvános ügy.

10.* Javítsátok ki a hibákat az alábbi szövegben. A vastagbetűs szavak helyesek és nem lehet ezeket megváltoztatni. Segítségül szolgál a mellékelt kép, melyen a témával kapcsolatos történelmi film egyik jelenete látható.

A kijavított szöveget írjátok a válaszlapra.

Kr.u./i.sz. **73** –ban **Itáliában** nagy parasztfelkelés tört ki. Hadseregük alapját a fellázadt katonák alkották, akiket *Spartanus* vezetett. Némelyik ütközetben legyőzték a **római** légiót. Végül sikerült elhagyniuk a Római birodalom határait.

11.* Kapcsoljátok a római provinciákhoz az államot, amelyhez jelenleg tartoznak.

a) Hispánia	1) Magyarország
b) Gallia Transalpina	2) Ausztria
c) Noricum	3) Olaszország
d) Pannónia	4) Franciaország
e) Gallia	5) Spanyolország

12. A 18. század végén és a 19. század első felében a szlovák környezetben élénk vita folyt az irodalmi nyelv kérdéséről. Az értelmiségiek csoportjai három különböző nyelvet használtak. A felsorolt neveket és fogalmakat a válaszíven íjátok a megfelelő nyelvhez (egy fogalomhoz két nyelv tartozik).

Bernolák, Hurban, Kollár, Fándly, Hodža, Šafárik, katolikusok, evangélikusok, a nemzeti értelmiségiek 1. generációja, a nemzeti értelmiségiek 2. generációja, a nemzeti értelmiségiek 3. generációja.

13. J. I. B. kezdőbetűk egy pap és író nevét rejtik, aki sikertelenül próbálkozott megalapítani a szlovák irodalmi nyelvet. Kinek a nevét rejtik a kezdőbetűk?

14. Egészítsétek ki az alábbi egyletek nevét.

- a) Slovenské učenie
- b) Tat....

15. Olvassátok el az alábbi korabeli szöveget és válaszoljatok a kérdésekre.

*Co jsi ty? Rus. Co ty? Srb, Co ty? Čech. Co ty? Jáť Polák jestem. Dítky moje, svornost!
Nechte to, mluvte: Slavjan!*

- a) Fordítsátok le a „Slavjan” kifejezést irodalmi szlovák nyelvre.
 b) Milyen ideát fejez ki az idézett szöveg a nemzeti értelmiségiek 2. generációját illetően?

A

B

16. Az ábrán a szlovák és a magyar nemzet két ismert, 19. századi olyan személyiségét láthatjátok, akik a nemzeti mozgalmak élén álltak és azonos keresztnévük volt. Írjátok le a neveiket.

17. Az 1848-49-es forradalom főbb követelései közé tartozott, hogy megszüntessék a:

- a) jobbágyságot
 b) úrbéri viszonyok eltörlését
 c) rabszolgaságot Magyarországon

18. 1848. május 11.-én az egyik szlovákiai városban jelentették ki a szlovákok politikai programját.

- a) Hogy nevezték ezt a programot?
 b) Melyik városban jelentették ki?
 c) Sikertült megvalósítani a programot?
 d) Melyik két követelést nem tartalmaz az alábbiak közül?

*szlovák országgyűlés megalakítása, a szlovák nyelv hivatalos nyelvvé nyilvánítása
 Magyarország egész területén, sajtószabadság, Magyarország összes nemzetének egyenjogúsága, szlovák kormány megalakítása*

19. Az 1848 – 49 –es magyar forradalmat Bécs csupán az orosz hadsereg segítségével volt képes leverni.

- a) Hol került sor a döntő ütközetre (az ábrán)?
 b) Mikor játszódott le az ütközet? Írjátok le az évet és a hónapot!

20. Isaac Potter angol volt, de Szlovákiában is tevékenykedett. Miről lett nálunk ismeretes?

- a) mint az első lóvasút megépítője;
- b) mint a sakkautomata tervezője;
- c) mint a gőzgép tervezője.

21. Mit fejez ki (milyen fogalmat használhatunk) az alábbi jellemzésre.

Kormányintézkedések, kormányrendeletek, a 18. század végétől az egységes nemzet létrehozására Magyarország területén, nagyobb intenzitással az osztrák-magyar kiegyezést követően (1867 után). Leginkább az iskolaügyben és az állami közügyek terén nyilvánultak meg.

22. Miről lett ismert Loyolai Ignác?

- a) Bolognában egyetemet alapított
- b) Megalapította a templomos lovagok rendjét
- c) Megalapította a jezsuita rendet

23. Az alábbi európai államok közül válasszatok ki négy olyat, amely a 18. század folyamán meggyengült és elvesztette nagyhatalmi pozícióját.

Spanyolország, Poroszország, Dánia, Svédország, Oszmán Birodalom, Oroszország, Franciaország, Nag Britannia

24. A francia Voltaire, d'Alembert és Diderot voltak a jelentős filozófiai mozgalom képviselői a 18. században.

- a) Hogy nevezték ezt a mozgalmat?
- b) Milyen irodalmi alkotás kötötte őket össze (az ábrán az eredeti cím látható, de még milyen más néven ismeretes az alkotás)?

25. 1776-ban Észak – Amerikában olyan eseményre került sor, amely a mai napig hatással van a világtörténelemre. Milyen jelentős eseményre került sor?

26. Olvassátok el a felsorolt ismert ütközetek neveit és válaszoljatok a kérdésekre.

austerlitz(slavkovi) csata, Berezino melletti csata, Lipcse melletti csata, Waterloo melletti csata.

- a) Melyik uralkodó nevéhez fűződnek az említett csaták?
- b) Melyik országban uralkodott?
- c) Jelöljétek meg „V” betűvel azt/azokat a csatákat, amelyeket az említett uralkodó megnyert.

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: Mgr. Ľubomír Staňo

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2011